

Sygn. akt II K 453/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 października 2019 r.

Sąd Rejonowy w Kętrzynie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Katarzyna Cichocka

Protokolant: st. sekr. sąd. Małgorzata Grabowska

Prokurator Prokuratury Rejonowej: Dariusz Piotrowski

po rozpoznaniu w dniu 25 października 2019 r. sprawy:

D. B. (B.) z d. K.

s. Z. i H. z domu K.

ur. (...) w R.

oskarżonego o to, że:

w dniu 15 czerwca 2014r. w K., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził (...) Bank S.A. z siedzibą we W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 2974,82 zł w ten sposób, że przy zawieraniu umowy kredytu nr (...) na zakup naczyń na pokazie w Hostelu A. przy ul. (...) w K., wprowadził przedstawiciela wskazanego banku w błąd co do miejsca zatrudnienia i osiąganych dochodów oraz zamiaru spłaty kredytu, uzyskując w ten sposób wskazane towary i działając na szkodę wskazanego banku

tj. o czy z art.286§1 kk

I. oskarżonego D. B. uznaje za winnego popełnienia zarzucanego czynu i za to z mocy art.286§1 kk skazuje go na karę 7 (siedmiu) miesięcy pozbawienia wolności,

II. na podstawie art.46§1 kk orzeka wobec oskarżonego obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego (...) Bank S.A. z siedzibą we W. kwoty (...),82 (dwa tysiące dziewięćset siedemdziesiąt cztery i 82/100) złotych,

III. na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982r. Prawo o adwokaturze, zasądza od Skarbu Państwa na rzecz r. pr. A. B. kwotę 600 (sześćset) złotych tytułem wynagrodzenia za obronę oskarżonego wykonywaną z urzędu, w tym kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych za postępowanie przygotowawcze oraz kwotę 138 (sto trzydzieści osiem) złotych tytułem podatku VAT od przyznanego wynagrodzenia,

IV. na podstawie art.624§1 kpk zwalnia oskarżonego w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Sygn. akt II K 453/19

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Oskarżony D. B., zd. K. nie ma stałej pracy zarobkowej, nigdy nie prowadził działalności gospodarczej ani gospodarstwa rolnego. Utrzymuje się z prac dorywczych. W czerwcu 2014 r. nigdzie nie pracował. Oskarżony w dniu 22 lipca 2019 r. zmienił nazwisko, przyjmując nazwisko żony B..

W dniu 15 czerwca 2014 r. D. B. udał się do Hostelu A. przy ul. (...) w K. na organizowany przez firmę (...) pokaz naczyń kuchennych, garnków.

D. B. postanowił dokonać zakupu na raty prezentowanych produktów .. (...) tym celu przedłożył dowód osobisty oraz założył oświadczenie o osiągniętych dochodach z tytułu prowadzonego gospodarstwa rolnego w wysokości 2000 zł miesięcznie. W związku z powyższym (...) Bank S.A. z siedzibą we W. udzielił oskarżonemu kredytu w wysokości 2974, 82 zł na zakup przedmiotowych naczyń. Umowę kredytową o nr (...) podpisał oskarżony oraz pośrednik kredytowy Ł. M..

Oskarżony nie spłacił przedmiotowego kredytu.

Tego samego dnia oskarżony zawarł jeszcze jedną umowę o kredyt na zakup towarów i usług na kwotę ponad 4000 zł. (k.18-19)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: wyjaśnień oskarżonego, w części jakiej są one zgodne z ustalonym stanem faktycznym (k.42-43, 27, 90v), kserokopii umowy kredytowej (k. 14-15, 18-19), zeznań świadków T. T. (k.6v-7), Ł. M. (k. 9v, 91).

Oskarżony D. B. w toku postępowania przygotowawczego przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Wyjaśniał, iż faktycznie zawarł przedmiotową umowę, w tym czasie nie pracował i nie spłacił jej. (k.43)

Na rozprawie oskarżony nie przyznał się do popełnienia zarzucanego czynu, bo jak przyznał, ma dość siedzenia w zakładzie karnym. W., że zawarł przedmiotową umowę, ale mówił osobie, która ją sporządzała, że pracuje „na czarno”. Nie spłacił kredytu, bo nie przysły do niego żadne kwity. Nie czytał umowy. Nie pamięta czy w tym dniu zawarł dwie umowy kredytowe, bo był po kilku piwach, ale za jedną umowę został już skazany. (k.90v)

Sąd zważył, co następuje:

Sąd nie dał wiary wyjaśnieniom oskarżonego, w których nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu bowiem są one sprzeczne ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym oraz żadną miarą nie dadzą pogodzić się z zasadami logiki i doświadczenia życiowego.

Jak wynika z umowy kredytowej oskarżony złożył oświadczenie, iż utrzymuje się z prowadzenia gospodarstwa rolnego, uzyskując miesięczny dochód w wysokości 2000 zł Oskarżony przedmiotową umowę podpisał, a co za tym idzie potwierdził zawarte w niej oświadczenie. Oskarżony faktu podpisania zawartej umowy kredytowej nie kwestionował, złożone na niej podpisy w miejscu „podpis kredytobiorcy” są jego własnoręcznymi podpisami. Okoliczność, czy osoba pośrednicząca w zawarciu umowy miała świadomość nieprawdziwości tego oświadczenia dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie i odpowiedzialności oskarżanego za zarzucany mu czyn, pozostaje bez znaczenia. Oskarżony podpisując umowę, która zawierała takie oświadczenie wprowadził w błąd kredytodawcę, w tym przypadku pokrzywdzony S. Bank.

Jak wynika z zeznań świadka Ł. M. do zawarcia umowy, oświadczenie o zatrudnieniu czy osiągniętych dochodach jest niezbędne. To bank weryfikuje te dane i decyduje na tej podstawie czy udzieli kredytu. Świadek T. T. zeznał natomiast, iż podanie wysokości dochodów przez kredytobiorcę ma istotny wpływ co do udzielonego kredytu. Powyższe wynika również z zasad logiki i doświadczenia życiowego. Każdy dorosły, poczytalny człowiek zdaje sobie sprawę, że do uzyskania kredytu wymagane jest osiągnięcie stałego dochodu zapewniającego spłatę tego kredytu.

Oskarżony w tym samym dniu zawarł dwie umowy kredytowe na łączną kwotę ponad 7500 zł, wiedząc że, nie osiąga stałych dochodów i tym samym mając świadomość, że nie będzie w stanie spłacić żadnego z tych kredytów.

Nie można zgodzić się z twierdzeniem oskarżonego, że nie płacił kredytu, bowiem nie przysły do niego żadne druki. Wysokość rat, termin ich spłaty oraz konto banku zostały podane w umowie, jednak oskarżony jak sam przyznał umowy nie czytał, co ewidentnie wskazuje iż od samego początku nie miał zamiaru spłacić zaciągniętego kredytu.

W świetle powyższych okoliczności wyjaśnienia oskarżonego złożone na rozprawie stanowią jedynie przyjętą linię obrony, skonstruowaną w celu uniknięcia odpowiedzialności za popełniony czyn, co oskarżony ostatecznie przyznał.

Sąd nie znalazł podstaw do zakwestionowania zeznań świadków Ł. M. i T. T.. Są to osoby postronne, obce dla oskarżonego i nie mające żadnego interesu w bezpodstawnym obciążaniu go odpowiedzialnością. Ich relacje mają ponadto drugorzędne znaczenie, bowiem okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie wynikają przede wszystkim z dokumentów, w postaci zawartej umowy kredytowej i zawiadomienia o przestępstwie.

Świadek T. T., reprezentujący pokrzywdzonego, potwierdził, iż z tytułu przedmiotowej umowy nie odnotowano żadnej wpłaty na rzecz banku. (k.6v)

W toku postępowania sądowego oskarżony został poddany badaniom przez dwóch biegłych lekarzy psychiatrów. W sporządzonej opinii sądowo - psychiatrycznej biegli zgodnie uznali, iż tempore criminis oskarżony miał w pełni zachowaną zdolność rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem. Biegli stwierdzili u oskarżonego upośledzenie umysłowe lekkiego stopnia. (opinia k. 58-62) Wskazaną opinię Sąd w pełni podzielił, nie znajdując podstaw do jej zakwestionowania, bowiem została sporządzona w sposób fachowy, wnikliwy i rzetelny.

W tym stanie rzeczy wina oskarżonego i okoliczności popełnienia zarzucanego mu czynu nie budzą wątpliwości.

W pierwszym rzędzie należy wskazać, iż dla oceny czy oskarżony wyczerpał znamiona art. 286§1 kk żadnego znaczenia nie mają cywilnoprawne kwestie związane z ważnością zawartej umowy czy prawidłowością jej zawarcia. Z punktu widzenia odpowiedzialności karnej istotne jest natomiast to, że pokrzywdzony został faktycznie doprowadzony do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na skutek wprowadzenia go w błąd przez oskarżonego. (vide: postanowienie SN z 21.01.2009r., II KK 200/08)

Odpowiedzialności oskarżonego nie uchyla fakt braku wezwania do zapłaty. Oskarżony zawierając umowę w celu uzyskania kredytu złożył nieprawdziwe oświadczenie o zatrudnieniu i osiąganych dochodach, czym wprowadził pokrzywdzony Bank w błąd i w konsekwencji doprowadził go do niekorzystnego rozporządzenia mieniem polegającym na udzieleniu kredytu.

Skutek przestępstwa oszustwa polegającego na doprowadzeniu banku do niekorzystnego rozporządzenia mieniem poprzez wprowadzenie w błąd co do okoliczności mających istotne znaczenie dla udzielania kredytu, następuje z chwilą rozporządzenia przez bank mieniem, tj. w dniu podpisania umowy kredytowej.

Swoim zachowaniem oskarżony bez wątpienia wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 286§1 kk.

Wymierzając oskarżonemu karę Sąd wziął pod uwagę znaczny stopień społecznej szkodliwości przypisanego mu czynu, a w szczególności rodzaj i charakter naruszonego dobra. Działanie oskarżonego było skierowane na dobro w postaci mienia, a dokładniej przeciwko interesom podmiotu udzielającego kredytu, którym był S. Bank. Dobrem, jakie naruszył oskarżony jest ponadto instytucja kredytu. Zakłócenie funkcjonowania tej instytucji wyklucza lub co najmniej istotnie ogranicza możliwość wykorzystania jej jako elementu systemu gospodarczego. Instytucja ta jest związana ze szczególnym zaufaniem, stąd też ów szczególny stosunek zaufania stanowi także dobro prawne. Z uwagi na znaczenie tej instytucji finansowej dla całości systemu gospodarczego uznać należy, że oskarżony naruszył funkcjonowanie obrotu gospodarczego oraz związane z nią ponadindywidualne interesy społeczeństwa. Sąd uwzględnił również rozmiar wyrządzonej szkody, która jest znaczna oraz dotychczasowy sposób życia oskarżonego,

który był w przeszłości karany (dane o karalności k.45-46). Sąd miał również na uwadze postawę oskarżonego, który bezrefleksyjnie podchodzi do swojego zachowania i popełnianych czynów. Nie wykazuje skruchy ani żadnego zainteresowania naprawieniem wyrządzonej szkody.

Mając powyższe na uwadze Sąd wymierzył oskarżonemu karę 7 (siedmiu) miesięcy pozbawienia wolności, mając przy tym na uwadze zasadę wyrażoną w art. 4 § 1 kk. Sąd uznał, iż w sytuacji oskarżonego ustawa obowiązująca w chwili popełnienia czynu, czyli przed zmianą wprowadzoną ustawą z dnia 20 marca 2015r. o zmianie ustawy – kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2015.541), obowiązującą od dnia 18 maja 2015r., nie jest względniejsza.

Sąd nie dostrzegł żadnych okoliczności łagodzących mogących mieć wpływ na wymiar kary, w tym przede wszystkich uzasadniających warunkowe zwieszenie jej wykonania. Oskarżony jest osobą zdemoralizowaną, wobec której orzekane uprzednio kary o charakterze wolnościowym nie wpłynęły na zmianę postępowania i nie wdrożyły go do porządku prawnego.

Jednocześnie Sąd, zgodnie z treścią art. 46§1 kk, orzekł wobec oskarżonego obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego banku kwoty 2974,82 zł.

W ocenie Sądu jedynie bezwzględna kara pozbawienie wolności w orzeczonym wymiarze jest w pełni adekwatna do stopnia społecznej szkodliwości przypisanego oskarżonemu czynu i uwzględnia stopień jego winy, ponadto spełni cele zapobiegawcze i wychowawcze względem oskarżonego i jako zgodna ze społecznym poczuciem sprawiedliwości, będzie w sposób prawidłowy kształtowała świadomość prawną społeczeństwa.

Z uwagi na fakt, że oskarżony nie pracuje, Sąd na podstawie art. 624§1 kpk, zwolnił go od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych w całości.